

Autorka: Milena Langweilová
Obor: Učitelství pro 1. stupeň základních škol
Datum odevzdání posudku: 23. 7. 2018
Oponent diplomové práce: Mgr. Lukáš Rokos, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Analýza žákovských znalostí prostřednictvím výtvarného vyjádření žáků 1. stupně ZŠ

Práce obsahuje 70 stran textu a cituje 53 literárních pramenů.

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu žákovských kreseb za účelem posouzení znalostí žáků 1. stupně základní školy o bezobratlých živočiších. Autorka si zvolila i několik dílčích cílů, které zahrnují například analýzu používaných učebnic na vybraných školách či zjištění miskonceptů žáků o bezobratlých živočiších.

Hodnocení obsahové stránky práce:

V literárním přehledu se autorka věnuje významu dětské kresby a ontogenezi grafického projevu. Významnou částí je také analýza kurikulárních dokumentů a učebnic používaných na školách, kde probíhal výzkum. Vyzdvihl bych fakt, že se autorka zaměřila na způsoby užití ilustrací v učebnicích ve vztahu ke dvěma vybranými živočichům, které se v samotném výzkumu snažili žáci graficky znázornit. Všimla si i nepřesností a chyb v nákresech prezentovaných v učebnicích. V některých případech bych se akorát vyhnul subjektivnímu použití pojmů „škodlivý“, „užitečný“ či „nežádoucí“, protože se někdy jedná o zavádějící označení. Některé úryvky textů z učebnic by bylo vhodné podložit příslušnými citacemi a na místo pojmu projektivní výuka by bylo lepší použít termín „projektivní metody“.

K metodice nemám výrazné připomínky, jenom bych se vyhnul konstatování, že byl žákům předložen didaktický test, popř. bych ho raději označil jako nestandardizovaný didaktický test. U popisu výzkumného nástroje by bylo vhodné doplnit kompletní znění tohoto nástroje do přílohy-práce a odkazovat na něj.

Data jsou prezentována přehledně v tabulkách, které jsou vždy vhodně doplněny slovním komentářem. Provázání tabulek pro textovou část výzkumného nástroje a výběru prezentovaných obrázků pro část, kde žáci kreslili, je vhodnou kombinací, která přináší ucelený pohled na sledovanou problematiku. Velice dobrý nápadem je barevné zvýraznění miskonceptů žáků ve slovních odpovědích a přehledových tabulkách. U tabulek bych vždy doplnil informaci o celkovém počtu respondentů (např. zda odpověděli všichni či někdo položku nevyplnil), aby byly procentuální hodnoty více vypovídající. Výjimečně jsou v textu drobné nepřesnosti (např. prohozená čísla obrázku na straně 25). Autorka se zjištěná data snaží v následující kapitole diskutovat, ale svá zjištění porovnává pouze s jedním literárním zdrojem. Právě v diskuzi by bylo možné doplnit srovnání s podobnými výzkumy (autorka sice některá zjištění přináší v literárním přehledu, ale pro čtenáře by bylo užitečné tyto informace zopakovat i při diskuzi).

Jak již bylo zmíněno výše, výzkumný nástroj by byl vhodnou přílohou práce. Samotné zařazení části věnované přílohám by umožnilo představení nejzajímavějších kreseb žáků ve větším rozlišení. Nicméně tento fakt nijak neovlivňuje kvalitu práce.

Hodnocení formální stránky práce:

Práce má logické členění, je přehledná a splňuje požadavky kladené na odbornou práci. Ze stylistického hlediska se v práci objevuje minimum odchylek proti gramatickým či stylistickým zvyklostem.

Převzaté informace a jejich parafráze jsou v textu řádně vyznačeny a citovány dle jednotné citační normy. Obecně bych vyzdvihl práci s literárními zdroji, kdy seznam literatury obsahuje všechny zdroje uvedené v textu, na které je správně odkazováno. Jedinými odchylkami jsou chybějící jména druhého autora (viz Lowenfeld (1987) – správně Lowenfeld a Lambert Brattain (1987); Luquet (2001) – správně Luquet a Costall (2001)) a chybějící odkaz v seznamu literatury k citaci Štiková (2018), kde však patrně došlo pouze k překlepu v roce vydání publikace.

Závěr:

Autorka splnila všechny vytyčené cíle a zpracovala z mého pohledu kvalitní diplomovou práci. Zjištěné výsledky jsou vhodně interpretovány a představují zajímavá data. Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- Jakým způsobem vyplňovali textové položky žáci 1. třídy? Byli žáci schopni v lednu již písemně odpovídat na zadané otázky?
- Proč do předvýzkumu byla zapojena dívka z mateřské školy? Co bylo hlavním cílem jejího zařazení?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Lukáš Rokos, v. r.

Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 23. 7. 2018

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	--------------------	-------	-----------